

WOJEWÓDZKI
URZĄD BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO
W KRAKOWIE

Kraków, dn. 5 maj 1952 r.

ŚCIŚLE TAJNE

L. dz. J-1177/I/52

Dyrektora Departamentu Śledczego MBP.

W a r s z a w i e

R a p o r t

o przyjęciu sprawy do prowadzenia pod krypt. "Tartak "

p-ko

1/ LECHOWI Janowi s. Wojciecha i Katarzyny z d. Gierczyńska, ur. 8. I. 1904r Brzozówka pow. Dąbrowa Tarnowska, zam. Kamienica pow. Limanowa, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, zawód ksiądz, - proboszcz parafii Kamienica, wyksz. Seminarium Duchowne, przynal. do WKR. Nowy Sącz, bez stopnia wojskowego w wojsku nie służył, kawaler, bez majątku odznaczeń i orderów, ze sków nie karany beżpartyjny.

2/ OLCHAWIE Władysławowi ps. "Twardy " "Góral", s. Wojciecha i Franciszki z d. Golonka, ur. 6. IX. 1925r w Olszance pow. N. Sącz, zam. Olszanka Nr. 16 gm. Podegrodzie pow. N. Sącz, narod. i obyw. polskiego poch. społ. chłopskiego, zawód rolnik, pracuje w gospodarstwie ojca, wyksz. 7 klas szkoły powsz., przynal. do WKR Nowy Sącz, bez stopnia wojskowego, w wojsku nie służył, żonaty, bez majątku, odznaczeń i orderów, ze sków nie karany, beżpartyjny. czł. ZMP.

3/ **WOJNAROWSKIEMU** Marianowi s. Ignacego i Bolesławy z d. Plata, ur. 28.VI.1906r w St. Sączu zam. Cyganowice Nr.27 Stary Sącz pow. N. Sącz, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. robotniczego, brakarz w Spółdzielni "Sa-deczanka", szewc, wykszt. 6 kl. szkoły powszechnej i 3 zawodowe, przynal. do WKR Nowy Sącz, bez stopnia, w W.P. nie służył zaliczony do rezerwy, żonaty 4-ro dzieci w wieku od 11-23 lat, posiada dom i 30 ar. ziemi, bez odznaczeń i orderów, nie karany bezpartyjny.

4/ **JURKOWSKIEMU** Józefowi s. Jana i Kunegundy z d. Łatka, ur. 30.X.1922r w Podegrodziu pow. Nowy Sącz, zam. Podegrodzie Nr.185 pow. N. Sącz, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, zawód listonosz wiejski, zajęcie listonosz Agencji Pocztowej, wyk. 7 klas szkoły powsz. przynal. do WKR. Nowy Sącz, bez stopnia wojskowego, w WP nie służył, zaliczony do rezerwy, kawaler, bez majątku odznaczeń i orderów, nie karany czł. Z.S.L. i Z.M.P.

5/ **GURGUŁOWI** Józefowi s. Filipa i Kunegundy z d. Gurgul, ur. 8.III.1901r w Stronie pow. Limanowa, zam. Stronie Nr.186 gm. Łukowica pow. Limanowa, narod. i obyw. polskiego, poch. społ. chłopskiego, z zajęcia rolnik, przynal. do WKR. N. Sącz, bez stopnia wojskowego, skreślony z ewidencji wojskowej, żonaty, posiada 2 ha ziemi i zabudowania, bez odznaczeń i orderów, ze słów nie karany bezpartyjny.

6/ **KROCZKOWI** Franciszkowi s. Ignacego i Zofii z d. Pulit, ur. 26.III.1893r Przyszowa gm. Łukowica pow. Limanowa, zam. Przyszowa Nr.43 gm. Łukowica pow. Limanowa, narod.

i obyw. polskiego.poch.społ. chłopskiego,
zajęcie rolnik,wyksz. 4 klasy szkoły powsz.,
przynal. do WKR. Nowy Sącz, stopień wojskowy
kapral rezerwy,żonaty,posiada 4 ha ziemi,
posiada Krzyż Niepodległości,Krzyż Waleczny,
Krzyż Zasługi i inne odznaczenia wojskowe,
ze sków nie karany,wykluczony członek PZPR.

7/ BUDA Zofii c. Tadeusza z Anny z d.Dzierżyńska
ur.25.IV.1922r Hucisko Turzańskie p.Radzie-
chów, zam.Kamienica pow.Limanowa,narod.i obyw.
polskiego,poch.społ. intel.prac.zawód urzędnik
zajęcie planista w Państwowym Tartaku w Kamie-
nicy,wyksz. średnie,bez stopnia wojskowego
wolna,bez majątku,odznaczeń i orderów,ze
sków nie karana, bezpartyjna.

Wszyscy w/w podejrzani z art. 86 § 2 KKWP,
art. 4 § 1 Dekr. z dnia 13.VI.46r ,art. 18
§ 1 Dekr. z dnia 13.VI.46r i innych

-Nawiązując do raportów o przyjęciu spraw do prowa-
dzenia przez Wydział Sledczy z dnia 30. kwietnia i 3 maja 1952r
pod kryptonimem " Tartak " p-ko Kukawskiemu Marianowi ps.Krzywonos"
i innym podejrzanym o przynależność do nielegalnej organizacji pod
nazwą " Odwet Górski " *nie n-ko ?*

Na podstawie zeznań podejrzanych opisanych w poprze-
dnych raportach jak Kukawskiego Mariana, Króla Franciszka, Adamczyk
Marii ,Job Wojciecha i innych ustalono, że istniejące na terenie
powiatów Limanowa i Nowy Sącz nielegalne organizacje "Odwet Górski"
są powiązane organizacyjnie ze sobą i że nad całością obu tych
organizacji dowódcą był ukrywający się Makusz Zbigniew vel Liszka
Władysław ps." Montanna".

W dniach 26.IV. - 3.V.1952r zostali zatrzymani
względnie przyjęci z Referatu Sledczego PUBP. Nowy Sącz w/w opisani
w niniejszym raporcie, jako podejrzani o przynależność do nielegal-
nej organizacji " Odwet Górski " ,oraz osoby które wiedziały o
istnieniu tej organizacji,której struktura i działalność została
podana w poprzednich raportach.

65
68

Na podejrzanych Olchawe Władysława i Wojnarowskiego Mariana jako zatrzymanych poprzednio na materiałach śledztwa, ~~z~~ został zastosowany środek zapobiegawczy areszt tymczasowy, na pozostałych wystąpiliśmy w dniu 3.V.52r z wnioskiem do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie o zastosowanie środka zapobiegawczego aresztu tymczasowego.

Na podstawie dotychczas~~owych~~ zebranych materiałów w toku śledztwa i zeznań podejrzanych ustalono, że w m-cu październiku 1951r. do domu Kukawskiego Mariana ps. "Krzywoń" u którego przebywał ukrywający się przed władzami Makusz Zbigniew vel Liszka Władysław ps. "Montanna" udał się ks. Lech Jan, któremu w czasie rozmowy ps. "Montanna" zaproponował wstąpienie do nielegalnej organizacji p.n. "Odwet Górski". W czasie tej rozmowy ps. "Montanna" uzasadniał istnienie i przynależność do nielegalnej organizacji sytuacją jaka wytworzyła się na arenie międzynarodowej tłumacząc to tym, że zbliża się trzecia wojna światowa i w związku z tym należy wzmóc akcje podziemną aby na wypadek wojny dokonać przewrętu w kraju - obalić obecny ~~układ~~ Rząd R.P. i ująć władze w swe ręce mając na myśli wprowadzenie ustroju z przed 1939r - faszystowskiego.

Na prośbę wstąpienie do nielegalnej organizacji ks. Lech Jan odpowiedział, że sprawa przynależności do nielegalnej organizacji jest bardzo poważną i niebezpieczną, więc on musiałby się nad tym zastanowić. W tym czasie na wachania i niezdecydowanie ks. Lecha Jana Makusz Zbigniew vel Liszka Władysław ps. "Montanna" oświadczył mu, że nie będzie on jako członek tej organizacji występował czynnie, a tylko będzie służył swą radą i pomagał tej organizacji duchowo. Drugie kolejne spotkanie ks. Lech Jan odbył z d-cą nielegalnej organizacji "ps. "Montanna" też w domu Kukawskiego w czasie którego to spotkania ps. "Montanna" zwrócił się do ks. Lecha ażeby ten znając szereg ludzi z parafii wytypował kandydatów do nielegalnej organizacji jako członków względnie współpracowników. Podejrzany ks. Lech Jan odpowiedział, że ludzi bardzo mało zna w parafii, natomiast inż. Kukawski będzie mógł takowych wskazać, gdyż ma szerokie znajomości i dłużej od niego w Kamienicy zamieszkuje^{ku}. Przy tym powiedział, że zna szereg ludzi lecz z parafii Krosne gdzie poprzednio był proboszczem. W ostatnią niedzielę grudnia 1951r. będąc u Kukawskiego "Montanna" okazał ks. Lechowi zeszyt organizacyjny w którym miał zapisane cały szereg osób z parafii Kamienicy - w tym członków P.Z.P.R., b. czł. A.K. i.t.p.

66
69

o wydanie opinii co do pewności tych osób i wskazania z pośród nich, którzy odpowiedzialiby zdaniem ks. Lecha wymogom działalności organizacji. W tym samym miesiącu t.j. grudniu 1951r. będąc u Kukawskiego i rozmawiając z "Montanną" ks. Lech dowiedział się o tym, że fundusze na cele organizacyjne będą otrzymywane z zagranicy, nie wymieniając skąd. W toku dalszej rozmowy "Montanna" oznajmił, że jeśliby ktoś się zdecydował, to może pewną kwotę przekazać na cele organizacyjne. W styczniu 1952r zgłosił się na plebanię do ks. Lecha inż. Kukawski, któremu ks. Lech przekazał kwotę 1.000 zł jednak twierdzi on, że pieniądze w sumie 1.000 zł pożyczył Kukawskiemu który przyrzekł w krótkce zwrócić mu.

Podejrz. Kukawski mówiąc o tym fakcie stwierdza, że pieniądze na swoje potrzeby nie pożyczał i nie przyrzekał, że zwróci a podjął na cele organizacyjne.

W tym samym m-cu t.j. styczniu 1952r w/g zeznań podejrz. ks. Lecha na cele organizacyjne przekazali po 1,500 zł księża Wujtowicz Julian i Kubowicz Eugeniusz. O tym ks. Lech jak stwierdza dowiedział się od w/w księży w parę dni przed swoim aresztowaniem, a po aresztowaniu Kukawskiego kiedy rozmawiając z tymiż księżmi na temat aresztowania Kukawskiego - mówili, że niewątpliwie nastąpi wsypa ze strony Kukawskiego i zostaną aresztowani.

W tymże samym miesiącu t.j. styczniu 1952r ks. Lech Jan względnie któryś z księży wikariuszy - czego dokładnie nie pamięta na żądanie "Montanny" doręczyli mu list pasterski wydany przez ks. Biskupa Jana Stepe Diecezji tarnowskiej, który był odczytany z ambony a w treści którego było potępienie podziemia i ostrzeżenie młodzieży przed akcją podziemną / list ten został znaleziony wraz z archiwum "Montanny" /.

Dalej zeznaje ks. Lech, że na żądanie "Montanny" doręczona mu została kopia pisma zawierającego w swej treści poprawki do Projektu Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a które wniesione zostały przez episkopat w sprawie kościoła i kopie tego zostały przesłane do wiadomości wszystkich księży. O tym, że tego rodzaju kopie posiada ks. Lech sam powiedział "Montannie" na jednym z posiedzeń u Kukawskiego w domu i zobowiązał się "Montannie" ją doręczyć co zostało wykonane, za pośrednictwem ks. Wujtowicza.

Kiedy w prasie opublikowano sprawę Katynia, u Kukawskiego na kolejnym posiedzeniu sprawa ta została się przedmiotem obrad w czym brali udział "Montanna", Kukawski, ks. Lech i Wujtowicz

67
40

Julian. Postanowili oni sporządzić dokument odnośnie sprawy Katynia na potwierdzenie prawdziwości tego, postanowili przesłuchać Ciepielika Tomasza mieszkańca Kamienicy pracownika Tartaku, który rzekomo był w Katyniu w czasie wojny jako furman. Dokument ten mieli podpisać pseudonimami i wysłać do Ambasady Amerykańskiej w Warszawie. Ks. Lech miał podpisać go ps. "Góra". Ks. Lech Jan był informatorem PUBP. Limanowa i jako inf. nie doniósł o tym, że w domu Kukawskiego został zawerbowany do nielegalnej organizacji a wręcz przeciwnie w rozmowie z "Montanną" przyznał się do niego że jest on współpracownikiem U.B.

Ponadto ks. Lech Jan w czasie przesłuchania zeznał, że o istnieniu i działalności nielegalnej organizacji "Odwet Górski" na terenie Kamienicy powiatu limanowskiego wiedzieli i byli wtajemniczeni ks. Kubowicz Eugeniusz i ks. Wojtowicz, gdyż razem wszyscy trzej dość często zachodzili do domu podejrzanego Kukawskiego Maria, na ps. "Krzywonos" u którego przybywał ukrywający się przed władzami Makosz Zbigniew vel. Liszka Władysław ps. "Montanna", który w czasie pobytu ksieży dość często omawiał działalność nielegalnej organizacji.

podejrzany Olchawa Władysław zeznał, że po wyzwoleniu w lutym 1946 r. został zawerbowany do bandy lesniej grasującej na Podchalu której dowódcą był ps. "Okrzeja", jako członek tejże bandy brał udział w gwałtownych zamachach i napadach rabunkowych. W miesiącu kwietniu 1947 r. jako członek bandy lesniej podejrzany Olchawa Władysław ujawnił się w P.U.B.P. Nowy Sącz zdając karabin 10-cio strzałowy. Natomiast nie zdał w czasie ujawnienia posiadane- go przez niego pistoletu T.T., który przechowywał do miesiąca października 1951 r.. W tym czasie tj. w miesiącu październiku 1951 r. podejrzany Olchawa Władysław skontaktował się na terenie powiatu nowosadeckiego z ukrywającym się dowódcą bandy terrorystyczno rabunkowej Perełką **Stanisławem**, któremu odsprzedał za sumę 600 złotych posiadany pistolet T.T. wraz z czterema sztukami amunicji. Od tego czasu tj. od października 1950 r. podejrzany Olchawa Władysław systematycznie kontaktował się z Perełką Stanisławem a w miesiącu styczniu 1951 r. skontaktował się on też z ukrywającym się przed władzami Jobem Wojciechem do którego przyznał się, że w miesiącu grudniu 1950 r. został on zawerbowany do współpracy z U.B. i że otrzymał zadanie inwigilowania tegoż Joba Wojciecha, uprzedzając tegoż Joba ażeby przeniósł się na inny teren gdyż władze Bezpieczeństwa są już na śladzie i może on być aresztowany.

68
71

Podęjrżany Wojnarowski Marian w miesiacu styczniu 1952 r. nawiązał kontakt z ukrywajacym sie członkiem bandy dowodzonej przez Perełkę Stanisława - Koszkulem Jozefem, ktoremu systematycznie dostarczał bielizne oraz zaopatrywał ukrywajacego sie w inne potrzebne mu przedmioty, informujac go o ruchach Bunkojonariuszy U.B. i M.O. na tamtejszym terenie. Ponadto podęjrżany Wojnarowski Marian jest podęjrżany o to, ze jako pracownik Społdzielni szewskiej w Starym Saczu zabrak z tejże Społdzielni celem przywłaszczenia wieksza ilosc skory twardej i miękkiej.

Podęjrżany Jurkowski Jozef jesienia 1952 r. wszedł w porozumienie z członkami nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" Krolem Franciszkim i Fronczek Antonim z ktoremi kontaktował sie do czasu aresztowania, jak tez podęjrżany Jurkowski Jozef utrzymywał kontakty z ukrywajacym sie dowodca bandy terrorystoczno rabunkowej Perełka Stanisławem, ktorego kontaktował z Krolem Franciszkim ps. "Skalny".

Podęjrżany Gorgul Jozef zeznał, ze jesienia 1951 r. skontaktował sie z członkiem nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" Krolem Franciszkim z ktorym utrzymywał łącznose i kontaktował sie do czasu aresztowania. W toku dalszej współpracy podęjrżanego Gorgula Jozefa z członkami nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" posredniczył on w werbowaniu nowych członkow do tej organizacji i za jego posrednictwem Krol Franciszek zawierbował do nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" opisanego w poprzednim raporcie Olszak Jozefa. Jak tez podęjrżany Gorgul Jozef informował Krola Franciszka o istnieniu i działalności na terenie powiatu nowosadeckiego bandy dowodzonej przez Perełkę Stanisławem

Podęjrżany Kroczek Franciszek jesienia 1951 r. skontaktował sie z członkiem nielegalnej organizacji "Odwet Gorski" Krolem Franciszkim przez ktorego zostak zorientowany o istnieniu na terenie pow. Limanowa nielegalnej organizacji, jak tez zostak on wtajemniczony i zapoznany ze struktura tej organozacji. Ponadto podęjrżany Kroczek Franciszek otrzymak od Krola polecenie wytypowania ludzi ktorych mozna bedzie zawierbowac na członkow nielegalnej organizacji "Odwet Gorski", polecenie to podęjrżany Kroczek przyjak dajac Krolowi zapewnienie, ze nakłonnosc na niego zadanie wykona.

Podęjrżana Buda Zofia jesienia 1951 r. w czasie jej pobytu w domu Kukawskiego Mariana zostak wtajemniczo^{wa} w istnienie i działalnose nielegalnej organizacji "Odwet Gorski". W tym dniu tj. jesienia 1951 r. w toku dalszej rozmowy Kukawski Marian zaproponował podęjrżanej Buda Zofii wstapienie do nielegalnej organizacji, na propozycje tą podęjrżana nie dala konkretnej odpowiedzi lecz jak zeznaje ona, ze nie wyraziła zgody lecz bedac zorientowana o istnieniu nielegalnej organizacji i przynależnosci do niej Kukawskiego Mariana i zamieszkujacego u niego

Makosz Zbigniewa vel. Liszke Władysława ps. "Montanna" dość często zachodziła ona do domu Kukawskiego i tam prowadziła rozmowy na temat działalności nielegalnej organizacji jak też jako maszynistka wykonywała dla ps. "Montanny" prace maszynową przepisując dla niego pamiętniki. Zachodzi też podejrzenie które zostanie wyjaśnione w toku dalszego śledztwa, że podejrzana Buda Zofia pisząc na maszynie dla "Montanny" przepisywała ona materiały dla nielegalnej organizacji "Odwet @ Gorski".

Zyciorysy w/w przedstawiają się następująco:

- a/ Lech Jan s. Wojciecha ur. 8. I. 1904 r. jako syn średniorolnego chłopca posiadającego 7 ha. ziemi, lata dziecięce spędził przy rodzicach uczęszczając do szkoły powszechnej. Po ukończeniu szkoły powszechnej w 1917 r. rozpoczął uczęszczać do gimnazjum ogólnokształcącego w Tarnowie, uczęszczając tam do złożenia matury w 1925 r. Po złożeniu matury wstąpił do seminarium duchownego też w Tarnowie które ukończył w 1929 r. i został wyswiecony jako ksiądz wikary, a po wyswieceniu został skierowany jako ks. wikariusz do parafii Wierzchosławice pow. Tarnów, po czym kolejno jako ksiądz był na parafii Debno pow. Brzesko, Bochnia, Krasnekososice pow. Bochnia a ostatnio Kamienica pow. Limanowa. Przed 1939 r. tak jak w czasie okupacji i po wyzwoleniu w życiu politycznym żadnego udziału nie brał.
- b/ Blchawa Władysław jest pochodzenia chłopskiego, ojciec jego posiada 7 ha. ziemi. Do 1945 r. przybywał przy rodzicach i pracował na gospodarstwie, w tym czasie nie należał do żadnej organizacji. Po wyzwoleniu w 1946 r. wstąpił do bandy lesnej dowodzonej przez ps. "Okrzeje" która wchodziła w skład bandy "Ognia". W czasie amnestii w dniu 4 kwietnia 1947 r. ujawnił się a po ujawnieniu przez dwa miesiące przebywał u siostry na Zachodzie, a następnie do czasu aresztowania pracował na gospodarstwie swego ojca we wsi Olszanek pow. Nowy Sącz. W 1949 r. wstąpił do Z.M.P. jako zwykły członek a w 1950 r. został wybrany jako przewodniczący koła gromadzkiego Z.M.P. Od stycznia do czasu aresztowania był jako zwykły członek.
- c/ Wojnarowski Marian jako syn szewca po ukończeniu szkoły powszechnej przy swoim ojcu rozpoczął ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ praktykę szewską jednocześnie uczęszczał do szkoły zawodowej. W 1931 r. zdał egzamin czeladniczy a od 1935 r. do 1949 r. prowadził własny warsztat szewski. Przed 1939 r. w czasie okupacji i po wyzwoleniu w życiu politycznym udziału nie brał.

- d/ Jurkówny Jozef jako syn sredniorolnego chłopa posiadajacego 3 ha i 50 ary ziemi do 1949 r. przybywał przy rodzicach w Podegrodziu pow. Nowy Sacz . Od pazdziernika 1949 r. zaczął pracowac jako listonosz w agencji pocztowej w Podegrodziu pow. Nowy Sacz i tam pracowal do czasu aresztowania. W okresie okupacji do organizacji konspiracyjnych nie należał, po wyzwoleniu wstapil do młodzieżowej organizacji Wici a po zjednoczeniu jest członkiem Z.M.P.
- e/ Gorgul Józef jako syn średniorolnego chłopa lata dzieciństwa spędził przy rodzicach. Szkołę powszechną ukończył we wsi Stornie pow. Limanowa. Po ukończeniu szkoły nadal pozostawał przy rodzicach do czasu powołania go do wojska t.j. 1922r. Po powrocie z wojska nadal pracował w gospodarstwie przy rodzinie do 1930r. W tym czasie ożenił się i samodzielnie gospodarzył do 1939r jak też i w okresie okupacji i po wyzwoleniu. W życiu politycznym do 1939r w czasie okupacji i po wyzwoleniu udziału nie brał.
- f/ Kroczek Franciszek po ukończeniu szkoły powszechnej mając lat 16 -cie wyjechał do Francji i tam był zatrudniony jako robotnik fizyczny. Po kilkumiesięcznym pobycie we Francji wyjechał do Niemiec i też pracował jako robotnik fizyczny przez okres 18-tu miesięcy. W 1914r powrócił do Polski i ochotniczo wstąpił do legionów i brał udział w walkach na froncie wschodnim od 1914-1918r . Po wcieleniu go do II Korpusu gen. Hallera w 1918r dostał się do niewoli niemieckiej skąd powrócił w 1919r i pracował do czasu aresztowania na swoim gospodarstwie we wsi Przeszowej pow. Limanowa. Do 1939r był członkiem S.L.W okresie okupacji był członkiem A.K.
- g/ Buda Zofia szkołę powszechną ukończyła w 1933r a następnie uczęszczała do gimnazjum Ogólnokształcącego w Ziarczewie U.S.R.R. kończąc tam 2 klasy w 1939r. Od 1939r do 1944r przebywała przy rodzicach na terenie wojew. lwowskiego, zajmując się pracą domową. W 1944r wraz z rodzicami przybyła do Kamienicy pow. Limanowa i w dalszym ciągu była na utrzymaniu rodziców. W 1945-46 r była zatrudniona w Urzędzie Gminnym w Kamienicy jako pracownica umysłowa. W roku szkolnym 1946/47 przebywała w Wadowicach i tam zdała